

Čo robiť v postihnutých obciach a ich okolí v rámci slintačky a krívačky /SLAK/ preventívne opatrenia, dekontaminácia.

Základné informácie o chorobe SLAK, aktuality a opatrenia sú uvedené na:

<https://svps.sk/zvierata/choroby-zvierat/slintačka-a-krivacka/>

Chovatelia hospodárskych zvierat vnímaných na SLAK – hovädzí dobytok, ovce, kozy, ošípané od 1 ks sú povinní v zmysle zákona sa zaregistrovať do centrálnej evidencie hospodárskych zvierat

<https://svps.sk/zvierata/ako-zalozit-a-zaregistrovat-chov-hospodarskych-zvierat/>

Dôrazne upozorňujeme chovateľov vnímaných zvierat uzatvoriť chovy, zabrániť prístupu cudzích osôb a dopravných prostriedkov do chova, čo bolo aj plošne nariadené

<https://svps.sk/zakaz-vstupu-nepovolanych-osob-do-chovov-z-dovodu-vyskytu-slintačky-a-krivacky-slak/>

Ďalej dodržiavať biologickú bezpečnosť v chove /dezinfekčné brody/ rohože hlavne pred vstupom do maštale, najlepšie je používať pripravenú obuv a oblečenie výlučne určenú len pre vstup do maštale. To isté platí pre používané náradie. Ak to nie je možné, všetko treba dezinfikovať prípravkom proti SLAK:

<https://svps.sk/vyskyt-slintačky-a-krivacky-slak-v-madarsku-zmenil-pristup-farmarov-k-ochrane-chovov-zvierat/>

V prípade domácej zabíjačky je chovateľ povinný túto zabíjačku nahlásiť na príslušnú RVPS minimálne 24 hodín vopred. Upozorňujeme, že v zamrazenom mäse sa uchováva vírus extrémne dlho.

<https://svps.sk/zvierata/domaca-zabijacka>

V prípade zistenia podozrenia na chorobu SLAK chovateľ je povinný v zmysle veterinárneho zákona toto podozrenie okamžite nahlásiť miestnej regionálnej veterinárnej a potravinovej správe /RVPS/ alebo súkromnému veterinárnemu lekárovi. Príslušná RVPS v takomto prípade nariadi opatrenia pri podozrení na chorobu a zabezpečí príslušné vyšetrenia. V prípade, že sa nákaza nepotvrdí, opatrenia budú zrušené.

Ak je nákaza potvrdená chovateľovi sú nariadené opatrenia s konkrétnymi príkazmi, ktorými je povinný sa riadiť.

Opatrenia pre obce:

Ak je nákaza potvrdená u chovateľa obce, sú príslušným postihnutým obciam nariadené opatrenia s konkrétnymi príkazmi, ktorými je obec povinná sa riadiť. Obce musia vykonať súpis zvierat a na vyžiadanie RVPS sú povinné ho predložiť (ide najmä o zvieratá, ktoré nie sú evidované v CEHZ). Obec je povinná v zmysle veterinárneho zákona poskytnúť plnú súčinnosť.

Obdobne sa vydávajú veterinárne opatrenia aj poľovníckym združeniam v postihnutých revíroch.

Taktiež chovateľom v ochrannom pásme, ktoré zahŕňa minimálne okruh 3 km okolo ohniska nákazy a chovateľom v pásme dohľadu, ktoré zahŕňa minimálne 10 km okolo ohniska nákazy sa nariadili a nariadujú nasledujúce opatrenia:

Zakazuje sa:

1. premiestňovanie hovädzieho dobytka, oviec, kôz, ošípaných a iných párnokopytníkov z chovu a do chovu okrem nevyhnutnej prepravy v rámci toho istého chovu, vrátane farmovej zveri len so súhlasom RVPS Humenné.
2. premiestňovanie vedľajších živočíšnych produktov, hnoja, vrátane podstielky, steliva, kože, usne, vlny, štetiny, perie, sena, slamy, hnojovice, kŕmnych surovín a krmív, okrem celých tel, alebo častí mŕtvyx zvierat držaných v chove mimo reštrikčných pásiem, len so súhlasom RVPS Humenné.
3. premiestňovanie vedľajších živočíšnych produktov, hnoja, vrátane podstielky, steliva, kože, usne, vlny, štetiny, perie, sena, slamy, hnojovice, kŕmnych surovín a krmív, okrem celých tel, alebo častí mŕtvyx zvierat držaných v chove v reštrikčnom pásme
4. prepravu spermy, vajíčok a embryí hovädzieho dobytka, oviec, kôz a ošípaných a zveri z farmových chovov vnímaných párnokopytníkov, z chovov ochranného pásma
5. organizáciu všetkých hromadných podujatí, trhov, výstav a zvodov hovädzieho dobytka, oviec, kôz, ošípaných a iných párnokopytníkov
6. premiestňovanie surového mlieka a mledziva získaného od hovädzieho dobytka, oviec a kôz. Premiestnenie na ďalšie spracovanie môže byť povolené RVPS Humenné len za splnenia osobitných podmienok uvedených pre ochranné pásmo v článku 33 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2020/687
7. premiestňovanie čerstvého mäsa, vnútorností a tepelne neošetrených výrobkov z čerstvého mäsa z bitúnkov, aj z prevádzkarní na manipuláciu so zverou. Premiestnenie na ďalšie spracovanie môže byť povolené RVPS Humenné len za splnenia osobitných podmienok uvedených pre ochranné pásmo v článku 33 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2020/687
8. vstup nepovolaných osôb do chovov hovädzieho dobytka, oviec, kôz, ošípaných a iných párnokopytníkov, vrátane farmovej zveri

Nariaduje sa:

- 1.** V prípade nariadenia hlavného veterinárneho lekára vykonať núdzovú vakcináciu.
- 2.** Vykonáť súpis chovov a zvierat hovädzieho dobytka, oviec, kôz a ošípaných a bezodkladne ho predložiť RVPS Humenné
- 3.** O nariadených opatreniach a o ná kazovej situácii informovať občanov a chovateľov prostredníctvom miestneho rozhlasu, vyvesením na úradnej tabuli obce alebo iným v mieste obvyklým spôsobom
- 4.** Prevádzkovateľ chovu zabezpečí pred vstupom do maštaľných objektov na ustajnenie hovädzieho dobytka, oviec, kôz a ošípaných a iných párnokopytníkov, vrátane farmovej zveri, a aj do ostatných objektov a budov v rámci chovu aktiváciu dezinfekčných bazénov alebo rohoží alebo v prípade potreby zabezpečenie postrekovača na individuálne ošetrenie vozidiel s dezinfekčným prípravkom.
- 5.** Prevádzkovateľ chovu zabezpečí dodržiavanie prísnych hygienických opatrení biologickej bezpečnosti potrebné na zníženie rizika šírenia vírusu slintačky a krívačky pri vstupe oprávnených osôb do chovu a pri opúšťaní chovu.
- 6.** Všetky dopravné prostriedky prichádzajúce a opúšťajúce chov musia byť dôkladne vyčistené a vydezinfikované. Žiadne vozidlo použité na prepravu hovädzieho dobytka, oviec, kôz a ošípaných nesmie opustiť pásmo bez vyčistenia a dezinfekcie a následnej inšpekcie a opäťovného povolenia RVPS Humenné
- 7.** Čistenie a dezinfekciu dopravných prostriedkov, iných vozidiel a vybavenia, ktoré boli použité na prepravu hovädzieho dobytka, oviec, kôz a ošípaných alebo iných druhov párnokopytníkov, vrátane farmovej zveri, alebo materiálov, ktoré môžu byť kontaminované, napríklad telá zvierat, krmivo, hnoj, hnojovica a iné, vykonať bezodkladne po kontaminácii. Žiadne vozidlo použité na prepravu hovädzieho dobytka, oviec, kôz a ošípaných nesmie opustiť pásmo bez vyčistenia a dezinfekcie a následnej inšpekcie a opäťovného povolenia RVPS Humenné. Použiť iba schválené dezinfekčné prostriedky.
- 8.** Bezodkladne hlásiť podozrenie na ochorenie slintačky a krívačky, uhynuté alebo choré vnímavé zvieratá príslušnému súkromnému veterinárному lekárovi a na RVPS Humenné
- 9.** Uhynuté zvieratá likvidovať výlučne v spracovateľskom zariadení (kafilérii)
- 10.** Viest' evidenciu o všetkých dopravných prostriedkoch a osobách vstupujúcich do chovu
- 11.** Nahlásit' domácu zabíjačku hovädzieho dobytka, oviec, kôz a ošípaných na RVPS Humenné najmenej jeden pracovný deň vopred
- 12.** Zabiť vnímavé zvieratá len so súhlasom RVPS Humenné

V potvrdených ohniskách a kontaktných chovoch po zabití zvierat musí v chovoch prebehnúť dezinfekcia.

<https://svps.sk/usmernenie-na-cistenie-a-dezinfekciu-chovov-po-depopulacii-vnimavych-zvierat-pri-slintacke-a-krivacke/>

<https://disinfectants.defra.gov.uk/?startwith=View%20all#tableDisinfectant>

Zároveň po potvrdení nákazy boli hlavným veterinárnym lekárom nariadené mimoriadne núdzové opatrenia, ktoré sú priebežne aktualizované podľa vývoja nákazovej situácie a zverejňované na:

<https://svps.sk/category/mimoriadne-nudzove-opatrenia/>